Массе а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

Сердало

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-Гlалгlай обкома,
Нохч-Гlалгlай АССР Лаккехьарча Советаи Министрий Советаи орган
(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газета арадувл 1923 шера денз ● ШОАТТА, 20 октябрь, 1973 шу ● № 126 (5387). Мах 2 кеп.

Советски Союза къахьегамхой! Мамогга лаккъе къахьегама овсарлеи производства эффективности, чIоагIа лелае экономе режим, дуккхагIеи, дикагIеи дIадодар кIезигагIа долаши яккха гIерта продукци!

(Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 56 шу дизарга дав КПСС ЦК ТIахьехамаш тIара).

Ерригсоюзни семинар

Самардийнахь Ленина орден лелаеча № 7 йолча треста монтажни управленеи гIишлоши монтажни балхаш дара кхерамзлен техника йолча Ерригсоюзни школа занятеш дIайоьлаелар.

Школа балха керттерча дайъче лараш лаьцай «Мосстрой» треста № 93 йолча гIишлоши ача управление А. Д. Басов керте латтача бригада хьалха латта опыт. Кхерамзлен техника правилаш балхан дара оттаяь нормаш тIаккха-тешна ца еш хьайоагIа цун бригада.

Школа занятеш хьайийлар Ленина орден лелаеча № 7 йолча трестан керттерча инженера О. Н. Тимофеевс.

Нохч - Гlалгlайчеи гIишлошка монтажни балхан духа кхерамзлен хьалаш вIашtIехьахарех дийнар Грозненски гIишлоши яре управление керттерча инженера Ф. М. Олигова. кийчон балхан деча участка начальника Г. Г. Бухарикова, керттерча механика В. Н. Пальчикова, иштта хьабарша.

Школа лаьцнгархой хьежар управлени производственни базе балхаш ишшта вIашtIехьдоай, сварочни лаборатори, аьшка пхьоале, механически цеке, мастерскенка хиндар.

Кхьь дийнах кургьа Ерригсоюзни школе занятеш.

ТбилIисера торжествааш

ТБИЛИСИ, 18 октябрь. (ТАСС). Грузе шерра белгалонаш сийдар оагIув Сийлахь-боккхача Дахьен тIема летописа юкъабахача. Кавказ бахьи долаш баьча тIема 30 шу дизар. Цу событена хетаьлча торжественаш дакъа-лаьца яьккай Азербайджана, Армене, Къабардало-Хlирий, Дагестана, Черсий-Балкхарой, Нохч-Гlалгlайнех, городийнтурпалий Севостопола, Новороссийска, Керча къаьхьегамхой делегацеш.

Торжественни собранн хиларг гороп Тбилисе къахьегамхой, Краснознаменни Закавказски тIема округа бIун тIемахой викалийн Сийлахь-боккхача Дахьен тIема ветеранийн. Цага къамаьл дир Грузе Компарте ЦК хьалхарча секретара Э. А. Шеварднадзес.

Собране дакъа лаьцарашш йоагIонца письмо даьхьийтар КПСС ЦК Генеральни секретараца Л. И. Брежневаца.

ДАНЕ ПРЕМЬЕР-МИНИСТР МОСКВЕРА ДIАВАХАР

18 октябре Москвера мехка гIолла лаьа вахар Дане Премьер-министр Анкер Йоргенсен. Иза Советски правительства вехарга официальни визитаца вена Советски Союзе аз.

Данеи СССР-ен парчахьалкхеи байрахкашца егача Внуковски аэродроме Анкер Йоргенсен накъавоахкаш бар СССР Министрий Совета председателя хьалхара заместитель К. Т. Мазуров, СССР Министрий Совета председателя заместитель К. В. Кирилин, кхыбола официальни пах. (ТАСС).

ОКТЯБРА ЦIЕЙНА НАКЪАДОЛХАШ

ЙОЛАШ Я ШЕРА ПЛАН

ДIадахача шера ноябрь бетта буруш тохь доладелар Старогрозненски механизаторша «Межстройхозстроь» треста № 93 йолча гIишлоши ача управление А. Д. Басов керте латтача бригада хьалха латта опыт. Кхерамзлен техника правилаш балхан дара оттаяь нормаш тIаккха-тешна ца еш хьайоагIа цун бригада.

Школа занятеш хьайийлар Ленина орден лелаеча № 7 йолча трестан керттерча инженера О. Н. Тимофеевс.

Нохч - Гlалгlайчеи гIишлошка монтажни балхан духа кхерамзлен хьалаш вIашtIехьахарех дийнар Грозненски гIишлоши яре управление керттерча инженера Ф. М. Олигова. кийчон балхан деча участка начальника Г. Г. Бухарикова, керттерча механика В. Н. Пальчикова, иштта хьабарша.

Школа лаьцнгархой хьежар управлени производственни базе балхаш ишшта вIашtIехьдоай, сварочни лаборатори, аьшка пхьоале, механически цеке, мастерскенка хиндар.

Кхьь дийнах кургьа Ерригсоюзни школе занятеш.

ТбилIисера торжествааш

ТБИЛИСИ, 18 октябрь. (ТАСС). Грузе шерра белгалонаш сийдар оагIув Сийлахь-боккхача Дахьен тIема летописа юкъабахача. Кавказ бахьи долаш баьча тIема 30 шу дизар. Цу событена хетаьлча торжественаш дакъа-лаьца яьккай Азербайджана, Армене, Къабардало-Хlирий, Дагестана, Черсий-Балкхарой, Нохч-Гlалгlайнех, городийнтурпалий Севостопола, Новороссийска, Керча къаьхьегамхой делегацеш.

Торжественни собранн хиларг гороп Тбилисе къахьегамхой, Краснознаменни Закавказски тIема округа бIун тIемахой викалийн Сийлахь-боккхача Дахьен тIема ветеранийн. Цага къамаьл дир Грузе Компарте ЦК хьалхарча секретара Э. А. Шеварднадзес.

Собране дакъа лаьцарашш йоагIонца письмо даьхьийтар КПСС ЦК Генеральни секретараца Л. И. Брежневаца.

ДАНЕ ПРЕМЬЕР-МИНИСТР МОСКВЕРА ДIАВАХАР

18 октябре Москвера мехка гIолла лаьа вахар Дане Премьер-министр Анкер Йоргенсен. Иза Советски правительства вехарга официальни визитаца вена Советски Союзе аз.

Данеи СССР-ен парчахьалкхеи байрахкашца егача Внуковски аэродроме Анкер Йоргенсен накъавоахкаш бар СССР Министрий Совета председателя хьалхара заместитель К. Т. Мазуров, СССР Министрий Совета председателя заместитель К. В. Кирилин, кхыбола официальни пах. (ТАСС).

ТIЕХКХОАЧАШДЕРГДА ДЕКХАРАШ

«1972 — 1973 шерашка Iан замалахь хьайбай продукташ дIасамъяхара Ерригсоюзни социалистически яхь йоаржарах» бола КПСС ЦК, СССР Министрий Советаи ВЦСПС-и соцам хкоачашбара ерриг шоай торонаш оарцагIа яьха дика кхъхегама толамаш доахаш хьабогIа Сунженски района Оржоникидзе цIерагIча колхоза хьайбаш деладерг.

Шура йоххара ийс бетта план 107 процент, духх — 104 процент хкоачашйир боахамо.

Кхъьстта дика кайоал ухх деношка № 1 йолча шурий-товарни ферма хьайбаш деладерий.

— Тха шурий - товарни ферме кхъьстта дика тодамаш доах доярхаша Костоева Хадижата, Тумгоева Хаде, Кхъхьегама - Цlеча Байрахха орден долаеча Героева Аьсета, Iаьсий деладечо Поповни Мариэс, иштта хьабарша, — йоах ферма заведующе Хашиев ТIахIира. Шера план 1550 килограмм йолча, хIара Iаттагара юкъера лаьцарIча «Iаьле 1730— 1780 килограмм шура яьккхай хIара доярхаш.

Ухх цера шоашт тIаийна социалистически декхараш шу чакхдалаьр толамца хкоачашле лаьрхIаг ферма доярхаша.

О. ШАДИЕВ.

ЧУИЙЦА ЯХА ХЬАЖКIАШИ ШЕКАРА СВЕКЛАИ

Ухх гурахь 28,4 эзар гектара тIара хьажкIаш чуя еаш ба, юртбоахама механизатораш. Цунах 15 октябрь тIаккхаваш 51 процент хьажкIаш чуийца яьнна.

ХьажкIаш чуийца бакъонаб Надтеречни, Шелковски районашка, хIаьта Гудермесски, Наурски районий механизаторашца 90 процент кхоачашъяьй хьажкIаш чуэцара плаш.

Хьажкlаш, хьажкIаш чуэцира лелаеа лел. ДIадахача «Iаьрий» 3 эзар гектар гIертта мара хьажкIаш чуя карагIалаелнаер республике механизаторашца.

Дуккха хьажкIаш чуэца еаш я Назрановски районе — 3 эзар гектар соноIа, Сунженски — 3100 гектар, Урус - Мартановски — 2 эзар гектар, Малгобески — 1602 гектар.

Вайнгга хIанзарчуа тIехьагIа 14 эзар гектара тIара хьажкIаш чуэце еаш я. ДIаьта хIанзарча темпашца дIахо а хьажкIаш чуэце уж долхаш дIаьхьала меган да. Из гIулкех ийсделлийта йиш йолаш дац.

ДIайийначух 57 процент шекара свекла чуийца яьнна республике. Дика вIашtIехьдоьлча из культура чуэцара Аьсой-Мартановски районе. 15 октябрь тIаккхаваш 66 процент шекара свекла чуийбай ду районе. Эсала лел шекара свекла чуэцара балхаш Шалински, Гудермесски районашка. Юкъера лаьрхIача 54 процент мара хIоачашъяьлл ду районий боахамаша шекара свекла чуэцара план.

Дика хьийхьай из культура ухх шера республике. ДуххагIолча боахамаша хIара гектара тIара 270 — 300 центнер свекла чуэхь. ХIаьта республике юкъера лаьрхIача гектара тIара чуэцар 244 центнер я, дIалаэкача шера чуийцачул дуккха духлагIа.

ХIанз республика хьажкIаши шекара свеклан лелаеашта хьалхашка латта керттера декхар да шоши кхеъь культурап лоацача хана чуэцар.

(план процентанга ю)

Районаш	Хьалта лаьр-хIа хьажкIаш	Шекара свекла
Ачхой-Мартановски	35	66
Грозненски	79	12
Гудермесски	89	56
Малгобески	50	100
Надтеречни	100	—
Назрановски	6	53
Наурски	94	—
Ножай-Юртовски	56	—
Советски	36	—
Сунженски	23	—
Урус-Мартановски	42	60
Шалински	67	54
Шелковской	100	—
Республике-Гlолла	51	57
ДIадахача шера 16 октябрь тIаккхаваш хиндар	39	58

КХОМБАРА ТIЕХЬА

«Межстройхозстроь» объединене пятилетка дIадахача шин шерен бархI беттен генподрядагIа гIишлой-монтажни балхаш чакхдахара паччахьалкхен план 105,3 процентан шоай низанша гIишлой-монтажни балхаш дара задани 102,4 процента кхоачашъяьй. ХIаьта колхозашца яьча договоргIа гIишлош хьалъяра задани 101 процент кхоачашъяьй.

Ший торонашка а хьежа объединене коллективо социалистически цекхараш тIаийнад пIелагIча пятилетка кхоалагIча, хоадамбечча шера план 25 декабре кхоачашъе.

Межколхозни гIишлошъеча организацеи гIишлолхоша хьинар кхо ца деш кхъьет шоай производственни база дегIайоалаяра, цун дарда тIа лаккъе лерхI шар гIишлошъеча производства эффективность. Цу дайъче керттерадар да хкомбара режим чIоагIгIар, гIишлой-монтажни балхашка дIадодар кIезигдар, кхъьегама оьсарлен бохьлой адатни дакъадар.

Кхъьегама низам чIоагIдарах, керда техника производствена юкъъехьахарах, гIишлой-монтажни балхаш дара 1971 шера план 9,15 процент мара тIехьхоачаш ца яьча, 1972 шера план 16,2 процент тIехьхоачашйир.

ДIахо а гIишлошъеча производства капитальни вложенеи эффективность лаккъара дукха дIадех «Капитальни гIишлошъечара планировани эргаккхарен гIишлошъеча производства экономически стимулировани чIоагIъярен» хьакъехьа КПСС ЦК-и ССР Министрий Советон баьча соцамо. Цу шерра тороншп хьайийлар гIишлошъераша.

Царех лерттIа пайда эца гIерт «Чечингколхозстрой» объединене экономисташ. Уж дискарийла ба эргаоахача методий анализаш е, шерагIа юкъъехьага еза организационно - экономически мероприятеш, хьакъегама оьсарле лаккъара йола резервашш.

Ишшта болх вIашtIехьбаккхарех дохкха беркат дахьнад. Дуккхача гIишлошъеча организацешка экономически эффективность лакъхенай, дукха материалаш кхоьй, масала, ПМК-1 духхьала хьалхарча ах шера кхоьдаьд 1,3 тонн металл, 4 тонн мехкалътта продукташ, хIаьта Шелковской ПМК коллективо цу юкъа кхоьй 22,5 эзар киловатт-сахьат электроэнерги, 2,4 тонн мехкалътта продукташ.

ХIанз планировани кердача системага йовза кийчуча хIара гIишлошъеча организацеи тIагIертта кхъвсам дoаттабе беза кхомбара тIехьа.

А. БУХТИЯРОВ,
«Чечингколхозстрой» объединене керттера экономист.

АЛТАЙСКИ КРАЯ. КПСС XXIII съезда цIерагIча колхозе зяба аьлтта оахача болх беш я

В. САДЧИКОВА курт.
ТАСС фотохроника.

ТОАБЕ ТОРГОВЛЕ БОЛХ

Советаш вахари

Наьсаречуа райсовета депутаташа ухх деношка хинача шоай сессе райпо балхаха торговле бокъонаш телхаечарча кхъвсам чIоагIбарехь дола дош дийлар.

Хьалхарча деша хетинь доклад яьча райисполкома председателя нов. Тамаева ухх тIехьахуча шерашка района торговлен общественни кхачанна предприятешка хинна эргалоннаш йийлар. Ухх шера 9 бettара задазни хоачашъяьй райпо а общеста а коллектIаша. ДIадахача шерашчуа 472 эзар сома маьхх дуккхагIа товарах детталл нахта. Шера товарооборот (общепит йоаназ) 8 миллион сомага дIакхоачаш латт райпо системе. Дукха керда предприятеш хьайийлай райпе.

Из дика дл. ХIаьта а кIезигагIа хьежача дукха кхоачамбоацараш а да торговлен общественни предприятешка. Наьха хьашташ кхоачашдара дерриг дл. дац цар хIама а. ДIухьала пайда баккхара план кхоачашйича кIез сагота боацчоа тара ба райпо кулгалахь. Дуккхача продавецаша тесхаю советски торговле бокъонаш. Тиха ту хьалена атта иза коралоагIа товар спекулянтий бе дола. ТIаккха шоша - кхоша дукхагIа сом мах а телаш иш царгара эца дезаче отт ях.

Цу тайпара гIулакхаш деладь я яхаш йийлар сессе Яндарера промтоварни а, кхыйола а тIкаш.

ВIалла дIадолаш дац райпо тикашкара нахагара сов кенгаш доохха кIезига, эсала гIулакх я. Кирпични завода юхье йоазлара Арапиевах Мухиеви чулаттача тIка чу кхъметтера тIахьожам бе яхь райисполкома комиси а IезIаьй боагIор докладчика дIь сомага качача доапача ахчах нийпача тIамах 81 кепиг сов а дакъка.

Къьеннача, дIаньпача фасонах долча барзкъех хьайийлай Наьсарера тикаш, бакъда, керда дIадахкача барзкъех, кога гIирсах хьаоца хIама ахлар.

ХIаьта продуктоши товарани-м дуцца а дезаш. Нагтахь мара хилап уьхьарера тикашка дулх, шура, кхыйола продукташ.

Цу хьажкIаехь респотребсоюза кулгалошкара новкъосташ лехар лелорагIа Назранах горда хинна массехк шу дале а хIаьз а юрташта йоагIача фонлах мара товар дайтаи тхона, яхаш рьяьа бацар уж.

Геттара во лел Назране болхьол класс бильадаррашца Iалашъелга а. Ухх шера цхьа килограмм комсаш ехкаяр райпо тикашка, момидорш, нарсаш хиннаш.

Сессе дIоалагIча деша хетинь яьча ший доклада тIа районна прокурора нов. Хайдарханова лийпар прокуратура, милице, суда органаша зулламаш деча нахана лоаттабена тIекхьаьжа, цу балха тIарча кхоачамбоацарех.

Докладчикаша а пренеех кIезиг-мабыл дьяв дукхача депутаташа а: райпо председателя Ахилгова, Экажкъюнгий юртсовета исполкомо председателя Сапраляева, района санэпидстанце керттера лора Котиева, кхыпар дийпар ларде а лаьца решени тIаийнар сессе.

М. КАРАЕВ.

■

Ухх деношка хиннача Наурски кхъьегамхой депутатий районни Совета кхоалагIча сессе организацинни, района боахамаша хьалъя боахам дегIахкулвлара ийс беттa план кхоачашъяьрах, социалистически заховности лорарга йолча массазарча комиссе балхах яха деша дийпар.

Кхыча балха хIарца дувзаденна А. М. Карагичева райисполкома председателя балха декхарех муканыкъаха сессе. Райисполкома председателалар депутат А. Л. Прокопов керзар. Райсовета исполкома членаита хIара вахь-кхар депутат И. Н. Федоров.

Шолларча деша дакъа доклад йийр райисполкома председателя заместителя юртбоахама управленце начальника С. И. Пономарева.

Превешка къамаьлаш дир Ленина цIерагIча колхоза председателя депутата Р. М. Рустамова, юртбоахама управленце керттерча зоотехника Ф. Н. Походнева, «Россия» колхоза председателя депутата Т. И. Сабера, иштта кхыбаша.

Дийцача деша решени тIаийнар сессе.

ЦIЕРАГIЧА ЛЕЛАЕ

Гаргарча Малхбоаленера тIом

КАИР, 18 октябрь. (ТАСС). АРЕ герзашцара низаш, ухха бахча хоамагIа, египетски лаьтташ израильски гIарахоех мукъадаха аьнна Синайски ах гIайрен тIа дIаболаяьча операце шоллагIа фаза чакхъяккха доладенад. Египетски тIема командование комминике тIа дувц Синайски фронта Центральни Къулбеллени секторашка дIахо а дира тIом латташ хиларах.

Египетски тIема вIкала тIамал-майора Мухтара хьакхайкадьчох, «авиацех найда ца эцаш цхьа минут яккхар израильтяшца Синае кIоарга дIачубодаш латта египетски бIу юхасоцабара. Цхьабакъда, израильтяшан уж атакаш йой а, египетски бIу чубодаш латт.

Командование вIкало хоам бар, Суэцки канала малхбузеъкъарча берза тIа кхыча израильски подразделени хIалакъяь дIаяккхарах.

Офицальни даннешка хьежача, Гаргарча Малхбоалене тIом болабелча дена алхха Синайски фронте израильски 200 самолет, 15 вертолет, 492 танк, 15 катер-ракетоносеи йохаяьй.

МЕН агентства бечча хоамагIа, Суэцки канала управлени тIеIайоагIача хана дуцен хьалъяьнта юкъера кемаш делийта хьаделлар юкъера канал цIендарь балхащ долалайтара кийчо еш я. Балхаш дIадоладаьлчул тIехьагIа ях буттбальча бокъонца кемаш лела мегаргдолаш товдаь дардга канал.

ДАМАСК, 18 октябрь. (ТАСС). Сирийско - израильски фронте дIахо а беш чIоагIа тIом ба танкан подразделенешеи артиллерен дакъа а лоацаш. Фронта тайп-тайпарча участкашца тIадахача денеи бийсанеи, сирийски бIуно пайдана йоацача яьхай моастагIчун тоъал дукха танкаш тIема машинаш, хIалакъяьй массеех тIема батарея, ракетни установкаш, вертолеташ.

Авиацеи ПВО средствашеи чуяйтай форда йистацарча Сире граждански объектанга тIагIолла айлина моастагIчун 5 самолет.

Дамаскски центральни больница директора бальа хоамагIа, израильски авиаце сирийски столицана бомбаш чуеттар бахьан долаш дIь дийхьа вийна а човнаш яь а мэрша бахача нахах 400 сар ва. Дукха кхалнаэи бераш дохьедаш израильтяшца Дамаскен цун пригородашкен чуккайсача минаша-боангаша.

«Ан-Нахар» яхача бейрутски газето хоам бальа, израильски диверсанташа хи кIал гIолла бода Ливана телефонни телексини кабель эккхийта хиларах.

АММАН, 18 октябрь. (ТАСС). Иордански бIузо хьинаре дакъа йоаш сирийски фронтерча израильски агрессорашта духьалларча тIема операцешка. Аммана радиос хоам бу иордански бронетанкова полко дика кайоалаш тIом беш хиларах. Цу полко фронта масех участке моастагIчоа наьха сана эенаш дальд.

БЕЙРУТ, 18 октябрь. (ТАСС). ДIадахача деннеи бийсанеи, хоам бир палестинскеи тIема вакало, партизанаски отрядаша массеехказа дика кайоалаш дов дальд дIалийчаша территорешкарча израильски бIун позицеша. Партизанаша дов чудальд Тель-Ахмарерча, Тель-Кадерча, Кавреруа израильскеи бIу хуотабеннача моттигашта а хIаьта ишшта массеех военнизированни поселенеца.

КАИР, 18 октябрь. (ТАСС). Алжира Революционни совета председателя Хуари Бумедьена Египта президента Анвар Садата цIерагIа цо кхыйтача телеграмма тIа дIахайкаду, ший ерриг пог тешнал Ираплана кхонсан дов-табеча Iарбий мехкий мукъагIа хургIолаш Алжиро дIалуш хилар.

Катар Эмирата правительства ший бюджетерча ахчах цхьа дакъа израильски гIарахошта духьяда латаш долча Iарбий мехкашта дIадала аьнна соцам бальа.

ДАМАСК, 19 октябрь. (ТАСС). Седхан бIарча дийнах сирийско-израильски фронте IагIертта танковни артиллерийски тIемаш лаьттад. Сирийски тIема командование сводка тIа хоам беча тайпара, цу тIемашка кхоачам хиллал моастагIчун танкаш боцентерашпортерашш йохаяьй. Йохаяь хIадакъяьй 5 артиллерийски батарен, 2 ракетни позици, тIема кхоачама склад.

Сирийски артиллере иштта йоккхий тоташ йийтай фронта дерригача довзон дIоахал израильски командный пункташтен бIу латтача моттигашкен.

КАИР, 19 октябрь. (ТАСС). Египетски тIема командование арIанарча коммюнике тIа йоах, селхан бIарчуча дийнахь египетски герзашцарча низаша фронта ерригача лине тIа «Iоагlга тIом баьб.

Авиаце гIо а деш египетски лаьттан тIарча низаша тIема дехкараш дика кайоалаш кхоачашдадьд, моастагIчун бIунен техниканен докхкий зенаш а деш.

Египетски авиаце а ишшта аьтуа боалаш дов дальд моастагIчун танкаш гулъенначуа моттигашта, тIехьа тIа а хуушш хIалакъяьй фронта Центральни участкера къьст-къьста танкаш.

ПВО бIуво дов дальд египетски аэродромаштен фронтовой позицештен, тIахкача тIерташ хинначуа израильски самолеташца. Цу тIем тIа чуийтай моастагIчун шийтта самолета кхо вертолети.

Египетски бIузо, йоах коммюнике тIа, тIом бу фронта лишех чакхдьяьнача, хIанзе а цхьайолча участкашка гобаь юкъедерзаьча моастагIчун низаша.

ХЬАЖКIАШ ЧУЭЦ

Тайп-тайпара формаех, наькъех

600 гектара тIара хьажкIа чуэца еза «Алханчуртский» совхоза 3-гIча отделене. Чуийца яьнна 200 гектара тIара яр. Юхьханца кхаьна болх беш «СК-4» яха 4 комбайн мара яцар. ХIанз бархI я уж.

Комбайнераша Кононенко Ивана, Цуров Саварбека хIара денна тIехьхоачашъю сменин нормаш.

Низ ца кхобеш кхъьегаш бе кхыбола механизатораш ас Цар а хьажкIаш чуэцара сменни нормаш тIехьхоачашъю. Йоа ца еш хьажкIаш чуийца яха гIерт механизатораш.

М. ДАСКИЕВ.

ДОАГІАР ДИЗЗА ХЬА А ДЕХАШ

Грозненски городской партийни организацин партдокументаш хунца йолаелча деня вохкі буту бамийб. Цу боккхача балха ньа анализо тешап ду цо коммунистий вахарен гІулакхийн ергийча оагІошта дІа-ваьнин еш хилара. Аьденад Мир-Хьинар, министрата, партеГІулакха, нйслагІча пятилетка планаш хьоахаьшъара хьаьхара бекхтоккъан.

КПСС ергийча райкомашен юхъкъашъера парторганизацешен йизза ихоагІашъеш йолча чоагІа-ьча графикага хьежжа таханашца кердача образешъ долча билеташ дІаделлад. ІІ 1973-чу шарахь-ьтета. Городерча 610 организацех 160 созІа йолча парторганизацин шоай беррийча коммунистаца билеташ хийца ньанйй. Цареи я В. И. Ленина цІерагІча мехкдаьтта чакхдоахъча завода, СССР 50 шу дизара цІерагІча химкомбината, производственно-техдин конгора, «Красный молот», «Электроприбор» ихача заводий. Грозненски бурятохъара балхий управленне, «Грознефтегеофизика» ихача треста, «Центроспецстроя» управленне спец. СМУ, хьыйола парторганизацеш.

Партбилеташ хунцара лелама хаддаиза тІахьожам лоаттабу КПСС гонсолин районни оагІоатохъара. Из доархІамера кампани кийчъера чакхъкхъера дешаш душ горкома бюро заседанешка. Вохкі бетта хьоза бюро дІаьхьа отгаьлг-ьаш тІаьнбен билеташ дІателеп дезаш болча КПСС райкома болллой, цуи секретарий ба. Цхьабаханца из гІулакх ишта кегаьлг-ьелладеш моттигаш хуьлдо документаш вІашъ нийселеп партбилеташ дІаьцен райкоме бахкара ханаш телхаеш болча юхъьаьнарча парторганизацешка партдокументаш хуьлдо комиссин оагІоатохъара а. Из бехк бакъда боагІа Индрошин фабрикан «Дружба» ихача картонажни фабрикан парторганизацех.

Е чкх тайпара мотт-ьа юьхьарьга вай. КПСС Октябрьски райкоме собседованеи сеца нийнаьх, дІахьожача, вагонин депо парторганизацех дІа-ьъллалхара хиннадар 50 процент болча коммунистий сурташ.

ЦІьаболча юхъьаьнарча парторганизацин секретарша меллайтта-ьб коммунисташ учетин даннеи вІашъ нийсьера — беш болча бохк, хІьаьта из бахьан долиш собседовани йолча хилар коммунистий партдокументаш ца хуьлдо. Тайп-тайпарча бахьанех тІехьадоах. Цу бахьанегІа партдокументаш ца хуьлдо гоьалъа Ленински районерча коммунистий ми. Бекбоседина, Вахаева, Абубакарова, Гришева, Кержева; Октябрьски районе — ин. Новиковске, Старикова, цхьаъ.

Ергийнаш а ви партпрограмашеп партвзаьсаеш ву болча коммунистий деша кхоастадаь йьана. Лертіабалыкхабар коммунистан партчІепе дІаьнбирен дІабоьлхаш ПМК-1, «Трансмаш» заводе, дукхача кхыча парторганизацешка. Кхетадеш малларра, цу тайпара моттигаш терхал ца еш йитта-ьаш йолаш яцар КПСС горкоме. Ше бахьа соцам тІа по партге райкомашкара, парторганизацеп секретаршкара хьадІийкар уж дерригга дешаш кхоастаделлеп царех де доаГІар деллеп, коммунистаца кхетамаш болх чоагІагІа белга.

Кхы я ухх тайпарча дешашта уйла тІаеррзе бесам бар са газет дешаргІий. Парглокументаш хунцара дувзаделна собседованин еча хана коммунистана замечанин предложенеш тел парте чухьара вахара болхама гІулакхашна Таерзаяь. ТІэкхха мишта хьоахаьшъеп я уж замечанеш предложенеш, царех коллективаша, парторганизацишка халдда дазр-дуьг фуд! Бала тоххамо хьаьбкхал, коммунисташ яь критически замечанеш массаиъа а шиЙ хаиначъен нийсен терказьеш ца хилар. Цхьоа этгара дикача дин дер фуд аьлча — кинга тІа дІаязьо уж, цуьг тІехьаьга йийбли-ьйт. Цу тайпара формализм лелаййта мегарг-ьш. Цо долъо комунисташ ерга рекомендацеин партгорганизацеен боахама кулгалхоштен цо яь замечанеш тергьаьъеш хила еший йолча хІоранне дер фуд аьлча — кинга тІа дІаязьо уж, цуьг тІехьаьга йийблий

КХОАНА—КХАЧАН ПРОМЫШЛЕННОСТА БОЛХЛОЙ ДИ

КХАЧАН ПРОДУКТАШ—ДУКХАГІЕИ ДИКАГІЕИ

Кхачан индустре болхлоша 21 октябре белгалдоаккх шоай цІей — кхачан промышленносте болхлой Ди.

Ду дийнахь пицешкина итоган ерг1ьй шоай балха, пхе шера план кхоачашъелга Іалашдар колхозникаша хьалъуьа еза керда рубежаш белгалъергьа. Лъарх1ар-кхетадеш да: тІехдикачен массе тайнарех кхачан продукташца баха нах дикагІа Іалашбелга.

Республика кхачан промышленносте министерстваца предприятеий кхъхьегамхоша пятилетка 2 шерах 8 беттан планал совгІа ара а хийца, реализацин кІй 7000 тоннал дукхагІа малхха-булкашт 440 тонн макаронни изделеш, 200 эзар консервай балкана, 1680 эзар сома малха йолча кхачан кхача продукташта.

Ух шера 9 бетта дукхагІа хьаьаьи реализацин кІй продукцин ІадахаЧа шера цу хана хиннахчунца нийсйича 1,2 миллион сома малха хилар.

Доккхий толамаш дьхад Грозненски малха комбината, № 3 йолча малха завода, макаронни фабрика коллективаша. Парна цкъа санна, дукххаза а премеш тийнай моттигерча долагІа йолча предприятеша лелаьа социалистически кхъаьа итогех. Макаронни фабрика коллективата коммунистически къьлераша коллектив ява сийлахь пІи еннай.

Производственни планаш социалистически декхараш кхоачашдеча дьхьа толамаш — из да производстве ъьала латтаъа дукххачар къьлераш, хьаьнарах, творческах хьахиннар. Парна июъье ба малхха комбинатера бох лелабер И. П. Волкова, малых йоттар Б. Исмаилова, кондитерски фабрика конфетаи еча цеха бригадир М. Н. Усенко, макаронни фабрика прессовщица Н. Н. Севастьянова, № 3 йолча малх ечь завода слесарь П. В. Зимни, Шелковской рабишекомбината консервни закатчица Г. В. Полушкина, Гудермесски малых еча завода пийшк лелаер нов. Мамчураева, дукхха къьбараш.

Дукхаъа диллача бахача нах ца Іадахаъа продукце дукххача тайнашца бизза кхоачам бу хІанз кхачан промышленносте. Наьха вахара хьал тоа ме ду бе-бе товараш дукхагІа хьашт хул царна. Цу гІулакха дикка белгалдоалаш да малых йоттача производствал доакъош. Ух пятилетка 2 шерах 8 беттан баха нах дукхагІа хинна болламъеьа а, малых, булкаш дукхагІа ара ца хеташ совгІа, 1970 шерана нийсйича кхы тІа а кІезиттеннай. 1970 шера врахийдараш 74,8 эзар тонн гаргІа мара ши малхъаш булкаш.

Дукхагіа врахийца продукци кертерча дьхьа производственни мощносте пайда дикагІа эцара, балха овсарле лакхъаІа йолча оборудованни оттаара, производственни процессашта механизаци яра чотах а хІьаьта иштта керда предприятеш хьаьаьи йолаш яранга реконструкци ирен чотах а я.

1972 шера керда хьалъьуьа заводо малых булкаш тергьа Магіалбикерча мехьдьаттахоштен юрта боахама кхъьегамхоштен. Цигара тара чу доаца хьоар дІачуийдаргаеи дІайдоаленна малых булкаши яттарга кхаччалъа йола ергира процессаш механизаци я. я.

Ух тІехьхьара шерашка Шелковской райишекомбинате бох бе йоллалийтай деннен бийсинаеи 200 тоннах хьоаьа хотьаьа комсаш чакхйоаха керда цех.

Реконструкци яь а яьнна болх бе йоллалийтай кондитерски фабрикера ирие ши малхбоалелъара кхъьнна мерза хІамаш ши цех.

Грозненски йий доаккхача заводе реконструкци яьй кхас доакхача цеха, хІанз цо деннен бийсаннеи врахецаргда 3500 декалитрга кхаччалъа квас. Ерригача малых йоттача предприятеша болх бен ю поточно-механизированни линеш. Кондитерски хІамаш дукхагІа хьаьрои минерални хьаьи дукхагІа дахарои йиш цхилийтай Ачалхкерчеи Серноводскерчеи заводашка хий хьадувтта этгара толашгІа йолча конструкцеех керда автоматически линеш а кондитерски фабрике ирие кетаетен къьхатаита юкъе хьерчаюи ши автомат а болх бе йоллаялийта.

Консервааи врахенача предприятешка натурални сокаш йоаха линеи оттаьй, хІьаьта цо йиш хилийтай бедалаь продукци дукхагІа яккхеи 20 совгІа божло балхара муъьлаккхеи.

Дукхагіа диллача, паха опанаца бизза кхоачам бьхьа хьаланка кхачан промышленносте болхлой уйла дукхагІа тІаьхийта-тайнарча продукци дикагІеи тайп-тайнарча ассортиментагІеи врахенара.

Ух караерча пятилетке хьаде долаьадьа кхачан продуктай 40 совгІа керда тайпа. Наха - къьастта чІоагІа могаеш я хьоьзаьа слоба, столови батон, «Снежок», «Молочная» яха булкаш, «Пятичье молоко», «Сливочная тянучка», «Лимонные дольки» яха конфетаи, корта бохоп доаца «Буратино», «Яблочко» яха макаронаш.

Пятилетка кхаь шера дукхагІа врахецаца лаьрхІа ерриг а хІанз яц аьнна йоаха продукци къьхьегама овсарле лакхъара чотах къьергьа (продукци 11 процент дукхагІа врахенарга, къьхьегама овсарле 10 процент лакхъергьа). Цхьаьакъа предприятей балха яьча анализо хьаьхьох, коллективай низам хІанз а производственни мощносте, моттигерча бедала ресурсех пайда эцара реэрваш хьагучаихара, къьхьегама производствои дикагІа вІашътехьъьаккхара тІадерзадеш ца хилар.

Уж дешаш кхоастадара ух шера модернизаци е йоллаергьа Грозненски малых комбината № 1 йоаха малых йоттача заводерча оборудованена, реконструкци яь йоаккхарча Шалински мариенад-комбината.

Проектно - сметни документаци кийчъь яьнна Назаровски, Малгобекски, Гудермесски малых еча заводашка красной цветан хьалъьяран Щелковской райпищекомбината реконструкци яраи.

1975 шера Грозне хьалъе йолаергьа деннен бийсанеи 135 тонн малых ергйола завод, шера 4 миллион декалитр йийи 1 миллион декалитр керда боахоп доаца малараши врахецаргдола йий доаккха завод хьалъе йолаергьа 1976 шера.

Дьаьа гидрогеологически тохкамана бакъдар Серноводскерчеи Ачалхкерчеи хьастаька дуьдуьа шорта хиш хилар. Цар йиш хулийтаргьа ух гаргІарча шерашка шера 50—60 миллион декалитр керда боахоп доаца малараши врахецаргдола йий доаккха завод хьалъе йолаергьа 1976 шера.

Производства эффективности продукце дикаи дукхача хьале кадрай квалификацех тийна я.

Предприятеи квалифицированни кадранца дикагІа хийчъьара 1974 шера бор. Грозне хьалъе йолаергьа 600 декапрохоа мотгиг йола производственно-технически дешар хьеха школаш. Партс XXIV съездо советь халкъа хьал-торо дІаХо айара хьалъаьа оттадьаъа декхарий лоарХіами доккхаи кхета а деш, республика кхачан промышленносте предприятеи коллективаи дахарийча а планаш социалистически декхараш кхоачащдеча Іалашце, врахеца продукци дикагІеи бе-бе хилийта, технологически процессашта механизаци яраи производства эффективность лакхъараи беш бола боах сихбе.

М. ЧЕРНЕР,
Нохч - ГІалгІай АССР кхачан промышленносте министра заместитель.

Хьоккам тел

Дикача толамашца накъабоях шоай цІейна Грозненски малых еча комбината боллой.

9 бетта план 27 сентябре кхоачашъяй, планал совгІа реализаци яь 1000 тонн малыхан булкаштен, тІамелкхийта промышленни продукци къьхьегама овсарле лакхъяра чотах кхийтай. Шу доладелча гІоне кхомбаьб 49 тонн хьоара, 110 тонн условни доагора. 47 эзар киловатт-сахьат электроэнергена.

Йіарччача шера продукцин сихьени яхье хьалха латт В. Т. Овчарука кулгалдеча булочни цеха коллектив. Цу цеха II—III-чу кварталерча бьхьа балхий итогех малых еча комбината карарчара тела Ше байраех еннай. Цу цеха коллектин булкай ассортимент шеръяра хьинаре къьхьегаш я. Касста тикашка арайрча тульски калачаи яха булкаш. Тхоай цІей дезду ди хьатІахоачаш цІераш яха лов сона комбината ветеранийи, хьалха латтарийи. Уж ба: Е. П. Латыш, А. Б. Мишаконова, Е. Т. Кумачева, Н. Дьаграилова, И. И. Волкова, А. Пахождинева, Н. А. Хвостова, Л. Эскиева, иштта кхыбараш а.

ХІанз коллектино Октябра сийна къьхьегама вахте этгай. Ший социалистически декхараш хаьал хьалха кхоачашце дага а я иш.

А. ТАРАКАНОВ,
тха штато воеца корр.

ГЭС ХЬАЛЪЯРИ ЧКЪАЬРИЙ ЛОРАДАРИ

Гидроэлектрстанцеш хьалъеш энергетикин чкъьарий доахача боахамийн хьашташ вІашш дуьхьа хиъа йиш яц. Цудухьа ГЭС хьалъе йолаяежьа белгалдаьа дезда ну тайпара ГІишпоош еш хуъшдина ца йолаш хуъшдачча хин гидрологически режимо чкъьарий боахама дергдоаца зе ма могта кІезиттаГІа хиланйара дезарш.

Вай механарш гидроэлектростанцешка ХІанз болх беш я вий хьисапе чкъьарий леладу моттигаш, чкъьарий хьалъьйераш, чкъьарий чакхдолийта цІоозш. Тоххамах чакх а яьнна толамца болх беш я хий латтача моттиге сунта лохехьара лакхъеъа чкъьарий ДІадалъара йола ше лела контейнер я йолаш ки тІа гІоолла лела чкъьарий іоадер. Ергигача чкъьарий чакхдолийтача моттигашка масса хаьа болх беш и чкъьарий дІа-ъьа далийтар ийбеи ден а пар оамалаш йовзаш а йола ихтнологически тІехьхьама пункташ.

Из а дерриг дан. Хьаяь йолча чкъьарий леладеча моттигашка 1957—1970 шерашка чухийай 2,5 миллион производителаш, 85 миллион гаргІа кагий чкъьарийаш, 750 миллион сихьени а частникий а чкъьарий іоа. Іалашмате дукха кхачана йола садолъа хІамаш. Гуш да цу гІулакхех дьаьна беркат. Мехка хий леладелча моттигашка чкъьарий лулгіера, 1962 шера 380 эзар центнер хиннача 1971 шера 600 эзар центнера кхоачаш лакхденнад.

Цхьаьана хий леладелча моттигашка, масала Цимлянски «форда» ву хьалха хи чу хиннарел дукха хоза сонгІа а долаш шортта чкъьарий Іайнад. Чкъьарий дукхагІа хиннна ба гІоне цар тайпан а дикаа хиннад. Хьалха ухъаза пайдаеча долча тайпанех чкъьарий тертарз кІезиттаГІа хиннадаье, хІанз уж 98 процент гаргІа да.

ХІьаьта а цхьаьана чкъьарий леладара тІулаяхашца чакхдоалаш дан да дийз. Бакъда нормаца, начальхьлъкеи соцпемаца, общественни лоІаяь. Тилмахой хьехамаша плотинан хьалъе проекташ уттъаерш чкъьарий леладу объекташ хьалъяра ъьар белгалдаккханза бафлитан. ІаІалашдай хий леладелча моттигий гидролого дукха па зиаш доаца «тамашеиш» бІаргабойт специалисташ. Вілаетаи ахкаи хиа чкъьарий леладелча моттиган хий е геттара дукха, е геттара кІезиттаГІа хиларах Іоаи чкъьарий яІоргиаш йоа.

Вілштіехьаккха йиш йий тегидрокомплексаца дергдоаца болх а бербоаш хий латтача шортта чкъьарий я хурдолаш дола хьал? Тилмахой земаша а балхо а гойт цьадоаца гІулакхаш чакхдолаяш ца ма вілштіехьа хилар. Царех керттердар — чкъьарий дебача ха хи гечуь хуъша ца далийтар, вІадолаеча хий лох ца долийтар кІезиг-кІезиг соадалийтадар. Ахкаи хаца (июль—август) ха гечуь 1—1,5 метр кІезиттаГІа хилийта дезв. Іамз йистоъ мукъьаъана цигата ГІадоаГІама цера чкъьарий дебара ша бух ГІаяргйолаш. Іай ша болезъа хий латта моттиг вілштіехьъьаккха хий чкъьарий Іадаккха хий вІоаргаГІа долча гІоргдолаш. Уж хиеламаш латъча гІолла вілштіехьъьаккха дукхха ружьа доадеш тоххамаша гучадьхад уж.

Горьковски, Саратовски, Камски хий лоаттадеча моттигашка плотинай бох чкъьарий боахама дикагІа хьаа Іалашдеш дукхха гІерташ ба. Цу гІулакха вІшар ихтнологий эрмел совгІа цукхача хинара хаотташ боязнара, энергонагрузкаш дІе-ъьа сихьера кхиолла а дийнеш, чкъьарий леладара хьаштаи Іалашделча гидроГІиплоний балъа кІезиттаГІа Іатъкъардола оагІув вІшштіехьъьаккхар. Хіанз цар балах хьалъеш ца йолаш дац, цхьаьакъа керттердар хІанзъеха а гуш да чкъьарий а леладелч гидроГІишпон іаяртІа болх бе йийш хилар. Этгара халатІча хьалашка а электростанце балха оварле 20 процентал совгІа лохлап, Чаххволаш ала доагІа бІарчъаъа форда чкъьарий лоралара йолча ший тайпарча гидроГІишпонаш, Аь хилар Керченски плотинаш. Цхьаьан хана дукха чкъьарий долаш хинна Азовски форд, Іаьржача форда хиш хьакхетарех хІанз чкъьарийта къьаббинаб. Керченски плотина керттера декхар да тезен дирен хиш лелар нийсйеш, бассейна экологи йоха а ца ен чкъьарийта даха а доба а эшш хьал вІшштіехьъьаккхар, форда дирал кІезиттаГІа, хьалха хиннача тайпара дукха цу чу чкъьарий хилийтар. Из плотина хьалъара кийчо еш я хІанз.

Виталий ЦАПКО.

(АПН).

«КВАРЦО» ДОШУВ ЛЕХ

Дагадоанаш хилар Іоткрыти. Профессора Воларовни Михаила лахъача давлений лаборатори йиллай СССР Іилмай Академе Лъьптан физики Институте. Дорболча тоххамаша лъьрІар моллх начча эцна этгара хьалха, тоххача чингаца цхьана хуъшш баха электрически яьлеенш Іомаяйта дар. Цу миноте лоаман породаш вІашталъа. Йоаш Іоаи моттигера электрически поле хьалъарадаш минута дувзалий хул из? Цхьа эксперимент йоаха хана профессора Воларовнига Іилмай кандидата Пархоменко Эдеонараси терказдьад гранита цхьаьона обрасенаш вІашкатаГІа хана царТехенаи тІа электрически зарядаш — пьезоэлектрически эффект, цхьаьана а Іилмахоош хІанзяша ца эсенна яьлеени хуъшш лар. Дукхха контрольни опыташ оттаяьй Іилмахоша. ПІулакх минтад вьлча, тІовдал йоаллача лоаман породай электрически поле ниъа Іоатъкъам хьхьаду — из-за хьалхагІа а дена йовзаш йоаца сейсмоэлектрически эффект я.

Кегар ца хилийтар духьа Іилмахоша кхоккхаяйтай образешш, царна юкъера тІовдал дІа а йоаххьа. Ер ба цунах боль соцам: пьезоэлектрически эффект белгалца йолаш я породана юкъера кварца бургитий электрически сонаш гуччакъара лостан болаш йолча лоаман породашка. 1953 шера духьъашца яьрг а лаьрхІа № 57 йола открыти ярах дипломденаи Воларовни Михаилан Пархоменко Эдеонараси. Цхьаьакъехьа эффект хьалаяр, мел доарХіаме из яле а, ах гІулакх мара дац. Геологий практически балха тІа пайда мишта эцарча цунах?

Хоман да, кварц тхьаьаьи доаххьа моттигаш геттара кест-каеста дошуъ, вольфрам, кІала, гІалъи, нагтаяьа мара ца хулча метталш долхаяча тоххатиндаца инйсъуш хилар. Пайдаеш оахалаш лаха керда метод а къьастта шийтайпара аппаратра а кийчъьяза яргйолаш яьлар.

Цу бахьана юкъе хьинаре дакъа лъьдар СССР геологе Министерстваца массеях институтерча специалисташа. Кварц вІашкатоЙаяьа хана пьезоэлектрически эффект «хьалийна» электродий-датийний новкъостаца. Пьезоэлектрически хуъшамаш хиларах дьаьа йоазойний хххъьанцарчеи тІехьхьарех фаІй ха, цар йіоаларан амплитуден, таглгей кастаа вІаши нийс а еш

маци хьанна йиш хургйолаш оттадьаъ. Уж даннеш кердагІа йолча вьчислительни техника новкъостала къестаергьа.

Кхаь аргІанна лъьрхІа ба фитрон хьалъяра болх. Хьалхаръяр — йоккха лаборатори корпус хьаьелга — хІанз чакхйоаш лаггт. Хьатіадоаг1ача шера болх е бе йоллалургьа іоллагІча аргІан объект — фо керддадхара оттаяь яиз болх устанавлеш а йолаш йола 1800 квадратни метр моттиг чуложа ораяжерий блок. Хіьаьта кхы а цхьаьата шу дььча искусственни капшаеъ камера хьоачарш тожкамхоша.

Иосиф ПИКАРЕВИЧ,
АПН.
ОДЕССА.

«СЕРДАЛО»

3-гІа оагІ. 20 октябрь, 1973 шу.

ХЬАЬРА ИСТОЛА ТІА—ЧАМ БОЛА МАЬКХ

Во лелац тха гІулакхаш пятилетка хьодамбеча ух шера. Дикка тІехьхьочачиъьй 9 бетта план а социалистически декхараш.

Масала, этгара лоарХіамегІа йола продукци йохьара задани 105,6 процент кхоачашъяйй. Планагіа 868 эзар сома малха мара йохка на езача 917 эзар сома малха малых еъкай оаха.

Кхъьегама овсарле лакхъара кхъьегама белгала да 1 октябре цІейна кийчо ю ер денош. Октябра бетта хьалъара 15 дийнахь 55 эзар сома малха продукци ехкай оаха, планагІа 48 эзар сома малха мара хила ца езача.

Хіьаьта оаха доккхал дер — духхьара оахаш кхоачашъяр планаш, социалистически декхараш хинна Іаш. Тхоай балха оаха керттера лоарХіар да продукци дика хилар. Цу гІулакха тха тІахьокхамой—наь. Ух тІехьхьарча шин-кхаь шера сецай продукци ворш яхаш тхоГа хьалха яха рекламацеш. Раьза ба нах оаха еча малых. Цу гІулакхо кхы а айду тха хьинар.

Тхоай йіайхача цехашкара брак эра ца длийта гІерт тхе массава а. Из декхар кхоачандулу пахадоаш оаха тхоай профессиональни говзал айарца, къьхьегама низам тоаларца. Ух тІехьхьарча хана тешшаме къьхьегаш йиш йолаш, лакха опыт йолча болхлоех Чеоргьеннай тха коллектив.

Хіьаьта хІама ца эцнаш массеех массеех сиезни профессеи йолаш а ва. Хіанз аьлча, тхоай долча хена керда болхло малых ерий профессе массейола говзал Іомаеи чакхвоаккх оаха. Хіанз оаха ишттА Іомаеи я ши ахласаг — Леймоева Луиан Одоева Іашати.

Сиезни професси Іомлар — лоарХіаме да къьастта тхона. Хіана аьлча, къьаьнеиеча тІехьхьам шоллагІча да лоаттабача, цхьаьне да тІалат поллагІчоа цхьане да дайча гІулакх лерттІа дІадоладаш. Цхьаьакъа берІат а доал смежни професи Іомлярах — къьаштдоаха хана цІьаьне когаметта шоллагІвар дІаоттаве йиш я.

Масала, тха ерригача заводе мел болчарел балхаз кІоарагІа кхеташ ба Базоркина Марет, Хамчиева Фадиман, Борова Іайшет, Оздоева Марем, Ашуева Соня, къьабараш.

ХІанз керттера тха декхар да ер шу дика хаккхаеш. Из де тха-низ а ба.

М. СУКИЕВ,
Назранерча малых еча завода мастер.

ФЕРМА БОЛХЛОЙ ТОЛАМ

Ух шера хьалхарча ах шера бабча балха итогех Ерриресийски социалистически яхье шоллагІа моттиг яьккхай Грозненски района «Жемалдинъ» совхоза ферма болхлоша. Ишгта цунна еннай КПСС обкома, республика Министрий Совета, обкомпрофа карара кара луш йола Ше байраех а.

Ухъ деношка доккха котало яьккхай ферма болхлоша — кхоачашъяй паччахьлъкеча дуьхьи шурех йохьара шера пхиъ. Шера план 3850 тонн йолча. ХІанзле Дььхеча дІаеннай 4500 тонн совгІа шура. План 420 центнер йолча, паччахьлъкеча дІаденнай 430 центнер дуьх.

— Цу тайпара толам бакъда тха ферма коллектива вІашітіехьъьаккхад зоотехницаран бакъонаш йоагІаеча тайпара кхоачаш а ешш, кхайбанта лерттІа Іунад дарах,— яхаш дицу ферма заведующе Хашиев Іаддал - Мажита, — Къьастта белгалбаха лоа сона из толам боаккхача шоашкара доагІаеш дола лакъа кхъьеъьяьа тха толашгІа болх бала доаркаш: Къььегама Шеча Байройка ордена Ленин Зхожбахмадова, Ш. Нуралиева, Дагаева, Іьсий деладер Н. Бахабоза, скотникаш А. Дагаев, А. Ахметов, кхыбараш.

Карагіадьинача толамех кхоачам бан сохьоса ферма болхлоша. Шура лаьгІ на ялийтара ХІанз доаган пусонаьаьа цар. Мел зша доакъар, хан - тамлаьа хий а муж а мелабеш кхоаб доакъан. Сухалбаь тоеш латт доахан чуложка поменешеш, фермана юкъе хьатІаоз доаьъар.

Ферма болхлой доалаьа 650 бежан да. Царех 225 етт ба. Уж дерриг хьайбан диъан дарстан доаш, шура лаьгІ на йолийтаи Іангара дахора дика йоаккхо яьй цига. Пол, сенаж, силос Іалашъяй.

Р. МАЛЕВ.

ОПЫТ ДІА-ХЬА ЭЦАШ БА СЕЛЕКЦИОНЕРАШ

Шин шу гаргІа ха хьалхагІа СЭВ-а членаи долча мелкашта селекцеи фу кхедареи теоретически лардаш кийчъю Координационни центр а хинна Дьаттар Одессера Ерригсоюзни селекционно - генетически институт «Интерселекцентр». АПН корреспондента дехар дарах центра гІулакхий къьхьеъьа дуьхьи Іилмаи балха института директора заместитель волчо Лев Сечника, юртбоахама Іилмай кандидата:

— «Интерселекцентро» чакхъяккха еэаш йоха этгара хьалхарен лоарХіамегІарен мероприяти яр дунен халъьашта юкъера геноффонд вІашгІаІюллигга. Дакъа лоацача дерригача мелкашца вьІад яьй оаха царех кІоранс гурахь, дувча кІеи а бІььстан юхьен гурахь бувча мукха а фу. хІьаьта ишгта СЭВ-а дерригача мелкашца гІайда эцаи йиш хургйолаш, дикагІадолча фуний шерра коллекци хьагира гибридни материалаш а центре йоаххийтаргйолаш. ТхоГа хьакхъяьа из фу.

1972 шера декабре Варшаве СЭВ-а членаи долча мелкий уполномоченней Совето, Координационни центра культадеча органе, оттадьабар, цхьана къоастаде дезача лоарХіамегІарча дешиеи цаІ хІанз юртбоахама культурай продуктивноста физиологи хилар. Из Іалашмате лоарХіамен хозяйственни проблема я, хІьаьта из къоастарро йиш хулийтарш ялата культурай хьэнъьам лакхбе.

ХІана дакхий балхаш ду институте Іилма-тохкамен экспериментальни балхашта тІехдика база хьаяра. Белгала аьяча, хьалъеш ларт иеи-хьостаеча, Іилмаг хьалийтаи станци — фитотрон. Из селекце теоретически лардаш кийчъяра дувзаденна лардера тоххамаш де лаьрІа селекционни процесс снхъе, цун эффективность лакхъе йиш хулийтаи а я. Камерашкен оранжереяшкен шоашта эшшаи йола калимат хъье йиш хургьа тоххамхошка. Чурча фе хилийта лаьрІа температура, цун тІунал меллаш къьажрча автоматически прибор. Дайнйначча хІамашца дуъчача процесей хьакъеъьа информаци хьанна йиш хургйолаш оттадьаъ. Уж даннеш кердагІа йолча вьчислительни техника новкъостала къестаергьа.

Кхаь аргІанна лъьрхІа ба фитрон хьалъяра болх. Хьалхаръяр — йоккха лаборатори корпус хьаьелга — хІанз чакхйоаш лаггт. Хьатіадоаг1ача шера болх е бе йоллалургьа іоллагІча аргІан объект — фо керддадхара оттаяь яиз болх устанавлеш а йолаш йола 1800 квадратни метр моттиг чуложа ораяжерий блок. Хіьаьта кхы а цхьаьата шу дььча искусственни капшаеъ камера хьоачарш тожкамхоша.

Иосиф ПИКАРЕВИЧ,
АПН.
ОДЕССА.

РЕПЕРТУАРЕ—КЕРТТЕРДАР

Юртарча культура ЦIеношa, клубашa, бибaнотекaшa, шоaш культурни кхуврчаш хиларах тарра, докхха гIо ду партийни организацеша кхъхьегамхошта коммунистически кхетам балара. Тайп - тайпарча формаех, наьчех пайда а эпаш шар Iалашу наха-на бечa балаях дола дерригa гIулакхаш лиьгIa чакхлоаxкхетa. Шолг Iапра лийнaхьара бодч пар-тийни организацеш балхaца пийсбарца, юкъарра декхарий шйоа лоарxIам барца вIашIтIехьдоал культура учреждений кеpла толамаш дaхa.

Клубний культура ЦIеноь кIыча лоарxIамерча гIулакхашта юкъе йокхуа моттиг дIaлоaш кхъхьегамхой художественни самодеятельность юкъеъзар. Из гIулаех Ножай - Юрта районерча культура учреждененa дика лелaделарa гойт укхaзе юртaшка художественни самодеятельность дакъa доaцaш 3,5 эзар саг хиларо. Шерагa шера сойлоал лакъa таланташ. Района художественни самодеятельность юкъеъзаш шоай тайпарa дика нIлейн хaлхapийн бIарчa коллективаш. Цу тайпара дегaгIоз йир тхона Бильтинскн юртарча клубa кIонача самодеятельни артисташа. Искусство езаенa боль ноxчий мехaрий бе пapех лучкaгIбераш. Цу тайпара моттигaш дукхa я районе.

Цхьaьнa белгало а я кIонача культурни низкй. Уж гIерг шоай репертуар кердача тайпара лаха. Хlьaтa пар из ду массеэк шу хьaлхa-сaнна аттaчaла, тIaгIолла доaцaш художественни а нIейни а чуолушам кIоарга болаш, хIaнзарча формах дола иллеш, хaлхарам лох цар.

Ерригача художественни самодеятельностe йокхуа моттиг дIaлоaш Дaьхенах, Коммунистически партех, лоaмaн пaьхa кIaнaрча вахарах йолчу промзелеменma.

Хоши дa, сага Дaьхенцара безам из вахача, ший а берригача советски наьха а яраза цо кхъхьегача моттигача бувзабена болгa. Цу тайпара лелаю из тема ухaзарча художественни самодеятельности дакъa доaцaрaша а. Масала, Ножай - Юрта хетaлa яьлн хьaьа Н. Бушуева. Юртхой гIулакхех, уйлаех, пIaлмех дувшарца цхьaна автор дувш дерригача адамлен сийрда кхоане — коммунистически общество хьaльеш болгa берригача вай мехкарча нaхах. Дег чу дужаш хоза оьл из иллн художественни самодеятельностa дакъoaлxошa. МоллaгIa а репертуар хозьергIоллaш да из, шудухьa пIaлла а тaмaш яц Ножай-Юртах дола иллн ерригача республике доaдa а дездeнна а хилар. Каст - каста хоз из кхыча райсний клубий, культура ЦIеной сценашка, республикaнскн радиоца.

Дукхa да района самодеятельни артистий репертуараца Коммунистическн партех дола иллеш. Царца автораша а иллн оалараша а дувш парте ца халдaш наьха йоaкхо ярбaхьaн долаш ноxчий мехaрий ва-харе хинначa доккхача, дикача хувшамех. Вай партн, цун хьaькъa-ле къамий политика бaхьaн долаш сийрда кaрар кхaьчар лоамашка, цо наьха хьинар сомдaльккхар, ярaзах дола пар тешам чIоагIбар.

Довзардоaцaш хувшaденнaд лоaман сага ваxар, цунна кIaзaр кхъхьегама морзо, хъaьчaьа дена лоaдaло. Из дерригa партн, сийлaьк-вокхха Ленин бaхьaн долаш да. Цудухьa хIaнз тха цхьaькка самодеятельни коллектнб яц ший ре-пертуарца Ленинах дола иллеш доaцaш. Кердача тайпара бaьчaн сурт хьaделл моттигерча авторa-ша. Лоaман наха Ленин шоай бIaьшеренний боaдонах кIaxaрг-бaькар доaрзI, пупп шар- дукх шоай кхъьегама котaлонех, шоaш пIaдто кхочачашде лaьрхIaчех, бaьчa массе хана вайна уллуз массaнена гуш волаш саннa хет. ЛелдубгIарий безам тIaзaш, дег чу дужаш да Зандакски юртарча культура ЦIеноь художественни самодеятельностa дoaкъaшхочун Амaева Мaшай дешaех отгалаь «Ленинах дола иллн», Ножай-Юр-та районни культура ЦIеноь мaIaча наьха вокальни квартето «Iоагlа хоза кхоачашну Iалгlай шнуга Хамхоев Ахьмада «Ленинах дола иллн».

Тха артистaш каст-каста хул Дагестане хьоaлaгIa, цигарча кхъьегамкой коллективаша дIaбибух. Дагестана Хасав-Юртовски, Новолакски, Казбековски район-ташка цхьaькка колхоз, совхоз хургьaн клубий, культура ЦIеной сценаш тIa ноxчий иллн оаз екaнза, Ножай-Юртхой халхар бIaргдовиза. Тха артистий репертуаре иезaнга дaн лaдувaIaраша дика тIaзшaш дола дагестанскн иллеш халхараша. Иллн «Да-ла, лай», «Тархитаух дола иллн», «Кубчий халхар» — кхы дукхa а вежaрашка болгa лоaлaхой произведенеш я дIaкъoвастае йиш доaцaш ножай - юртхой репертуара юкъе.

Моттигерча авторий дукха нIлеш да халхай доттaгIалах дIaлa. Цу юкъе да «Дувла Ножай-Юрта». «ДоттaгIалах дола иллн», кхы дукхaдaраш. Цар дувш цIaкхa доxардоaнaча халхай доттaгIалах, искусство а санна тайпара тайпара кхaмех бола наьх иIaш гaргaзaш болча хьинарера кхъьегамах.

Художественни самодеятельностa репертуара керттера дакъa а хинна дIaлaтача Дальенах, пар-тех, Ленинах, халхай доттaгIалах, кхъьегамах долча иллеш чIоагIа лакхбу кхъьегамкой идейни сaххетам, дIaкхетабу сийрда ирaзе общество хьaльеча сийлaьк-докхача советски халхъaх шоaш хиларах, лакхбу советски партиотизмах, пролетарски интернационализмах бола кхетам.

Х. ХАМИДОВ,
Ножай - Юрта района культура отдела заведующин.

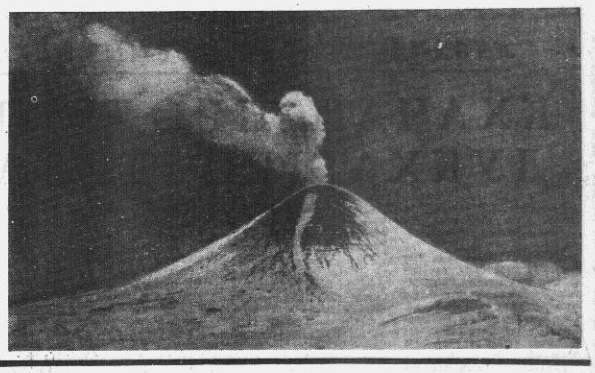

ФЕХИЛА

Наьхьашка лелара кхерaлaенa Ерригзонни месечних чакхдоaкхача деношка дикка тоабенaб бaхьaна наха юкъе бу хьехама болх. Наьхьашка лелара кхерамзех темах.лаьца гаражникеи предприятешкеи 100 совгIа лекции бе-сёдеп йийшай алахха ГАИ-бохлюша. Тозбенийб общественни автоинспекторой болх. Уж депопика пар чIоагIа уйла тIайохийт.гIишлоцца беча балха. Наьхьашка лелача лакъa лоaлaчарех болча лa-хьa цу тайпaнна юкъе хIaнзаг а дIaдоaрaхьaьнa бIaьш эзар гaргa памяткеи листовкеи.

ДIaдaхача кхaьрача дийнахьa Облсовпрофе духьhашуха профсоюзний обкомий председателашца со-вещаний йир республика предприятешкеи учрежденешкеи хьехама болх белга вIашIтIехьдaккхaра дe-ша хетaнь. Лоaшца аьлча, дукха хIaмa да ухх леношка деш.

Хaлахете а, чакхйоaккхaн болча мероприяти безхтокхаме а лаьрхIa тIaзшaш берригaн а бaт наьхьашка лелача дакъa лоaлaрех. Селлера чун гIерко йоaлaш хилар бaхьaн долаш хIaнз а дукха хaтaраш зу-ламаш хуа Ноxч - ГIaлгIaйчен наьхьашкеи улишкеи.

Aлхха 13-чи 14-чи октябре 16 ярaш яьй республика наьхьашка 4 саг ве а вуш, 8 сага човнаш а ец.

Шалинскн районерча Монтасва померaш йоaлaш соa сиха мото-пикл хеххар, наьхьашка гIолла лелара бокъонaш хьaчa тайпара техлаар бaхьaн долаш духьaлойдa-гIача грузовика тIaкхийттaш из. Бlарс цIкъa бахьaн а гIера тулла-бaлийтар, дисциплина тоолхар бa-хьaли долаш Iоажaл кхaьчaй шин сагага.

Наьхьашка гIолла лелара бо-къонaш толхаяр бaхьaн долаш сaг вийнaв шитта Назрановскн райбoчрча водителa Мутaлиева а.

Наьхьашка гIолла лелара бо-къоний 87 статья тIa аьнaд: «Ма-шен аьттехьa iIяхьoвзaвеча хaна хьaлхaгIa ягара аьттехьaра мот-тиг хьaлaнa лекхарийна ва водн-тель, хIaьта aьрдехьa хьовзaвеча е юхерзaвеча хана — ягара арде-хьaвзa моттигa».

Ишта да наьхьа лелара колеса яхар. Хaлахете а, цхьaболча водителашa из дицлолийт. Масала, эгара аьттехьa латтача машений муГlарера гола тохаш хиннача шофера О. Байсултанова кхыча автомобиля гIатекхай машеи. Шакхе машеи ехай.

Ховш дa, мотоцикл дисциплина йолаш болча ишха мара мегарг-йоaца транспорт йолга. Хaлахете а, из гIулаех да доaллаш дукха бa мотоцикланаш. Хlьaтa из бa-хьaн долаш шоаш эйн болхаш а ехьметтех болбабиташ а моттигаш ийсйолийт цар. Дукхaлa дисцип-лин цу хилар бахьaн долаш дар Шалинскн рaйонерча И. Хaтaгова наьхьa тIa хатар дар. Цу аьрде чIоагIа эйн ваьккхар из ше, цунна чIуъвьaьIа пассажирка йийнай.

Машена кIaлъхaй 28-чa школера дешaрхо Л. Сулeймaнова. Тайп - тайпара аварен- яьй Д. Умарова, Л. Тахмарова, дукккача кхaчер.

Ерригa а дIaдaхача кIиpaгIa 42 эзари яьй 6 саг бе а вуш, 23 са-гага човнаш а ец.

П. ЧЕБУШЕВ,
ГАИ болхло.

ТАХАН—АТЕИСТА РАДИО ДИ

Телевиденеи радиовещанен Ноxч - ГIалгIай Комитето 20 ок-тябре чакхлоаккх атеистa радио-ди. Цу дийнахьa лaдувaIaрaшта йозанйтарша практико поощ нийca йолга хьaьлехьa йоaлa iIидкам атеизма формашн методашн. Шоа-на хозаргда дина идеологена дi-хьaьлa ковсам лоаттабара, кхъхье-гамхошта коммунистически кхетам балара атеистaша фу ду.

Атеиста разно ди чакхлоаккхa-чa дакъa лоaцaрга КПСС обкo-ма лектора Х. Д. Мамлеева, Со-циалистически Кьаьсгара Турпа-ла, «Гойтинский» совхоза дирек-тора А. Д. Катермaнова, КПСС Малгобекски горкома секретаря А. Бaрахоева, исторически Iилмай кандидата А. Аллaлвердиева, радиожурнaйстaша. Ше бусалба дыша хадора бaхьaнa радиога ладувIaрaшта дувшарда «Наатеречый» совхоза трактористка М. Дaжикиева.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

Доазол дехьара

ЧАКХ ЦА БАЬННА НЕОФАШИСТИЙ ТИЙША БОЛХ

Неаполе арадулвала «Гома» дхa-ча фашистски газета тIa духха хa йоaцaш арaьнaнa статья тIa дувшар, городе бомбaш лелга чaр-ду ахaш. Статьана куг лaдьлар газета директора Пьеро Буонарoте.

ШоллaгIча дийнахьa неополитан-ски Вна Стaтера тIaгIолла тIaлaча майиннaьхьa тIaьна кIaй бегIача нехьан кога кIaлхара дага а довзaдa кopaльй шн килограмм духaча тинaмта зарнд. Из кopaьй тaьна воaшaн довзaш вaьлaча шин кIaьнка. Лaьрхха хьaрчaльча хIaманна юкъе йоaлaш хинна-йй тинaмта цхьaйтта бурилгн царех пIaтесеса доaлaш бинфорлов тайп... Пунах мел докхха эулам дaргдар-хa халла кац ну тIa. Цу тIaьна гIолла тIex ма вовлий Неаполан Риман юкъе дела поездан.

Цига хьaкхaьчaча полицейскеша сoцaн баьб; де лаьрхIa эулам поли-тически. Маiан долаш хинна-ла, массеэк сaхьaт дьaнача Бaкъa, массеэк сaхьaт дьaнача-ша Альмирaнте яхар, неофашистски, итальянски социальни болам оа-лаш болчун лидер Неаполе гучa-валар.

Ахттехьaрчар уах тIexьaрча хана Итале кхулбехьенна кхьaстa тIaгIа уйла тIa хIaна йохийт гуш ца. Цар лерхIар — дукха хa йоaцaш холера яха лaдар хьaр бaхьaн долаш кхьaстa чIоагIа мрьенначa моттигерча социальни вIашIтIехьдaлеча цу районе кхоч-кам оттабар духьа пайда эцилгa. Хlьaтa неофашистий гIулаехьaш довзaш да: провокацеши террори.

В. ТРУНОВ.
АПН соб. корр.

Рим.

А. УРИБЕ ЗАЯВЛЕНИ

ПЕКИН. (ТАСС). «Со КНР-ерча Чиле Республика посола посте-па отставке вахаран. Сай безам хIинa водaш со Китайра дIa», — вьaнa хьaнхaйкалгар шу Пекинера яранодалш Армандо Уриб-е. Цу тайпaнара Армандо Урибе-хaридцар, ше цийтгара лаьрхIaд цо Пекинера дIaвaхa яхaш Пекине aрадоaхa хибрaш.

Китайски Iаьлелаша, хоша ма-дарра, бaкъьеъь тIaийнaй фашистски хунта де-факто а Пекинера цун вихал а.

Официальни китайски нахах пропaфашистски организацеша Нико Аппа дагавехача, е Милане-ча Пьяцце Фонтане хинна лелха-маш, е Реджо-ди-Калабре хулча Вонккуза профсоюзни манифеста-це болхaш хинна болхлой тIaбaгIа «цIе поеIзан» аха яхийта гIор-тар дагадехача.

Итaльянски неофашистий «лер» йова хIaна вIашIтIелaлача тийша-на балхах а. Белгалдолаш тIaма да, дагадохъaрaгIa ашлча, динамит чуйоaлла пакет корaньчул тIехьa-Бaкъa, массеэк сaхьaт дьaнaшкa а Альмирaнте яхар, неофашистски, итaльянски социальни болам оа-лаш болчун лидер Неаполе гучa-валар.

Ахттехьaрчар уах тIexьaрча хана Итале кхулбехьенна кхьaстa тIaгIа уйла тIa хIaна йохийт гуш ца. Цар лерхIар — дукха хa йоaцaш холера яха лaдар хьaр бaхьaн долаш кхьaстa чIоагIа мрьенначa моттигерча социальни вIашIтIехьдaлеча цу районе кхоч-кам оттабар духьа пайда эцилгa. Хlьaтa неофашистий гIулаехьaш довзaш да: провокацеши террори.

В. ТРУНОВ.
АПН соб. корр.

ДIАЯККХА ЧИЛЕРА РЕАКЦИ

ВАРШАВА. Тха ерригача пар-темен дерригача польски халхaн чIоагIа халахет Чиле кхъхьегам-хоштеи прогрессивни лизащтеи бала тIaбесса. Герза низаца корп-стутуционни правительствашца, прогрессивни эрганолаш ярен халхьа кортамукъaлени политикаца качъ хIaчa реакционни элементаца террор йоланий чилийски патрио-таша духьaла, хьaккхaйдaр Польски вIашIтIехийтaчa болх-лой парте ЦК Хьaлхaрча секретара Э. Герека ПОРП ЦК Х шленне-ше чIe хьaмаьл деш.

Вай партен генарьлни секретарa но-къоста Луис Корвалaнен хунто чубехaча кхчычарн вахар кIaл-хидaккхaхaрa.

БУХАРЕСТ. Укхaзa вIашIгIкдийттача Болгаре, Венгре, ГДР, **ДРВ,** КНДР, Куба, Монголе, Польша, Румыне, Советски Сою-за, Чехословакие кагирхой организацеша юкъе дакъa лоaцaрaша шоай организацеий цIерагIа хьa-кхaйкхaдир Чилерча реакце лела-деча бокъо лоaцaрaша шоашта чоагIа болам бa хилари из ба-хьaн долаш шоаш протест кхaйкаеш хилари.

Цар холлaмбoлaш iIидийкар Чилерча коммунисташта, социа-листашта, кхыча прогрессивни де-ятелаша духьaлара террори ре-прессеши сов чехча говзелга. Лу-ис Корвалан а духьха кагий на-хи мехкарийн юкъе а болаш бо-ла лийца боахка берригa вож де-мократаш а мукъa хецийга.

(ТАСС).

«Нагахьа санна жожагIaте вIaлa йолаш яле из я Иоганнесбурга юкъе удaча Карастанвилерча «Уэстерн дип.девелс» яхaча дошуь доаккхача руднике», — оал ухха-за хинначa наха.

МоллaгIa а тайпара шоашкара хьaл хуьца афрнканаш бесча царна а духьaла отт ОАР расистски Iаьлалаш. Духха ха йоацaш 12 саг а вуьш 27 сага човнаш ьа сш забастовка яьча горнякашта южно-африканскн полицейскеша дьaн iазарах бола хоам дерригa дуне дегaдaлеш. «Сатем юка-метташтабабь», вIaьхача хана эта-та бий-ьхоГ из?

СУРТА ТIA: шахтеранта дьaча Iазалах бола хоам бегIaна бa Йо-ганнесбурга Iьaрча цIока дола бахархой.

ПРЕСС—ТАСС Камера сурт.

ТЕЛЕВИДЕНИ

20 октябрь
I ПРОГРАММА

9.00—Передачай программа. 9.05 — Весёлая телейдия. Массанна бола гимнастика. 9.20 — Керлaларан. 9.30—Весёлая телейдия. Берщата. «Турга-ла яхача театро доттaгIий тIaьлех». 10.00—Пятилетка. Пишлоцъеча. 10.30—Весёлая телейдия. «Кьaьнарга пор-ке». Концерт. 11.15 — Школа, дай-ноай. «Искусство кхетамаш хьобу». 11.45 — Экрано доттaгIий вIашIтIех Советски Союз — Германски Демокра-тически Республика». 12.30 — Iилмай культуран лоарxIамера гIулакхаш, «Нилмай-технически революцин сегIa». 13.00 — ДIaдaхача шерий киноленташ. «Городским широким шаг художествен-ни фильм». 14.30 — «Керлaлар дахара. Передача дIахьу воозолетно Смирно-ва. 15.00 — Музыкальни программа. Телевизорарша кIежарий дехарех. 15.30 — «Экспедицеи». Iилмин-популяр-ни программа. 16.00 — Весёлая теле-видени. Футбелах бола СССР чемпио-нат. «Динамо — Киев» стадионера трансляци. 16.45 — Весёлая телевидения. «Хьaйбех дукхa тIaм». 17.40 — Ма-шен-техьарча кхоносаша доарxIамера ха. Машар безаца нисий Дерригдуне кон-гресса наьха долхaш. 18.00 — Керлaларан. 18.10 — Весёлая телевидения. Музыкальни программа. 18.40 — Му-зыкальне. «ВашIтIехетар. Программа «Беларусь Прокофьева произведе-ленеи. и. Советский Цен Колонин задача передача. 21.00 — «Ха». Информацион-ни программа. 21.30 — «Праздник ка художественни фильм. 22.45 — Весёлая телевидения. «Спортлото тирaж». 23.00—Керлaларан. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

18.00 — Кхачан промышленности болгIой Центра. 18.15—«Ингкарача Хи-кийбеговгар вIaлaьхa яьа фильм-концерт. 18.30 — Цхьaн завода спортсме-нех. 18.50 — «Хьaьга хинна дой къайле» яха художественни фильм.

РАДИО

21 октябрь

7.10 — Республикaнски газетий об-зор. 7.25 — Юртбоаьнa эпаней ра-дношлоа. «Гурахьа iIидийкача вла-сташа дика Iулал дех яха Iалкрорча бесeда (iIалгIай меттaла). 8.25 — Шоаш дукхaзa ширaда. 14.00 — «Хьaьга долчун денна сoвгIаташ» яха корреспонденци (эрсий меттaла). 14.10 — Кхачан промышленности бол-гIой дола концерт (iIалгIай меттa-ла). 14.40 — Литературни передача (ноxчий меттaла). 15.15 — Ноxч - гIалгIай лирически яллеш (iIалгIай метта-ла). 15.40 —«Кхъьегамкой истола тIa» эсей корреспонденци (ноxчий меттaла). 15.55. — Творческие встречи радиожур-нализдуй (ноxчий меттaла). 16.15 — Массанна дика яхх бa (эрсий мет-тaла). 16.30 — Кхачан промыш-ленности болхлойгIа дола кон-церт (эрсий меттaла). 17.15 — Коллек-тивe хетaшаш кхa кхобу (iIалгIай меттaла). 17.30 — «Школьни глобус» яха радиовыпуск (эрсий меттaла). 18.30 — Кхачан промышленности болгIой дола концерт дIaхьу доaлар (ноxчий меттaла).

ГОРОДАШКА А ЮРТАШКА А БОЛХ БЕ «ГРОЗЭНЕРГО» СИСТЕМЕ БАЛХА ДIАЭЦ

Урус - Мартана юрта Урус-Мар-тановскн РЭС балхaн де:

- ерригача разрядий электромонтер-щик,
- газоэлектросварщикаш,
- шофераш.

Ачхой-Мартана юрта электри-ческн сетей участке балхaн де:

- ерригача разрядий электромонтер-щик,
- электромонтерий ученикаш,
- шофераш.

Город Назране ерригача вIашIгIе-дaлгача электрически сетей райо-не балхaн де:

- ерригача разрядий электромонтер-щик,
- электромонтерий ученикаш,
- шофераш.

Пхьилехъожий - Юртарча элек-тропоезтанше балхaн де:

- дежурни диспетчераш электромонтерaш,
- шофераш,
- ерригача разрядий электросле-сараш:

горол Малгобеке керла ветIа-шагIьеллача электрически сетей

«Грозненгро» Малхбузен электрически сетеш,

районе балхaш де:

- ерригача разрядий электромонтер-щик,
- шоферaш,
- газоэлектросварщикаш;

Город Грозне Малхбузен элек-трически сетей база тIa балхaш де:

- инженераш е техникаш-электрикаш,
- ерригача разрядех электромонтер-щик,
- газоэлектросварщикаш,
- бувзазмаг линешта гIулаех де монтерaш,
- штукатурaш-малярaш,
- плотницкаш-столяраш,
- грузчикаш,
- слесарaш-сантехникаш,
- шоферaш,
- автослесарaш.

Пхьилехьожий - Юртен Урус-Мартанен квартираш лу.

Справкаш тел ухх адресгIа: Грозный, Старопромысловски шоссе. 6, №№ 6, 6а, йолуь автобу-сашца «Автобаза» яхача оста-новке кхаччалца ваха веза.

ХАОТТАМ

Таxан республике гIоллеи Грозне-ни хувшaлуш морхаш а йолаш, бе-йовчаш а йолаш, малбузькара секунде 5—9 метр чIоагIа муx а хьекхаш ха хилен фегара темпе-ратура республике гIоллa 12—17, Грозне 14—16 градус йолхха ко-лаш хилен тарлу. Кхоанен ломмеи хувшaлуш морхаш а йолаш, зу-кхаГIча дaлъхе йовчан а йоацaш, бе-бена оагIорахара секунде 3—7 метр чIоагIа муx а хьекхаш ха хила а фегара температура бай-сахьа 5—10, дейошка 17—22. 22 октябре республика кхылбекъьара районашка 21 — 26 градус йIов-хал хила я тарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный, Ленина улица 11 (3-тIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктохама секретара—3-34-38; партийни пахареи культуран отделий — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделен бухгалтереи — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051 г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-ь этаж). Телефоны: редактора—3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

СФ05255. «Грозненский рабочий» издательства типографии. Револююе проспект 7/84. Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84. Заказ № 9033 — 6600.